

Jpeg 01 In naam des Konings

Kontrakt voor den afstand van gronden, ter beplanting met theeheesters, en voor de levering van thee aan het Gouvernement.

Zegel.

Nummer Een.

Op heden Zaterdag den Negenentwintigste Juli des Jaars Een Duizend Acht Honderd Drie en Veertig, compareerden voor mij, Anthony Ruting. Secretaris der Residentie Preanger Regentschappen en als zoodanig ...? Notaris, residerend Jpeg 02 te Tjiandjoer, in tegenwoordigheid van Cornelis Adolphus Obdam, en Hermanus Struiver, beiden van beroep klerken ten kantore van den Resident der Preanger Regentschappen, en beiden te Tjiandjoer woonachtig als getuigen.

De Hoog EdelGestrenge Heer Jan Baptist Cleerens, Generaal Majoor Titulair, Ridder van de Militaire Willems Orde der Orde van den Nederlandschen Leeuw, en Resident der Preanger Regentschappen, te Tjiandoer Jpeg 03 woonachtig, mij Notaris en de getuigen bekend. Ten deze handelende voor en vanwege het Gouvernement van Nederlandsch Indie.

Ter Eenre

En de Chinees Tan Soeij Tiang Luitenant Titulair der Chinezen te Buitenzorg, en aldaar woonachtig, mij notaris en de getuigen alsmede bekend.

Ter andere.

En verklaarden den Comparant ter eenre, in zijne evengemelde danigheid, met den comparanten andere, een kontrakt voor den afstand van Gouvernementsgronden, ..beplanting met thee Jpeg 04 heesters, en van de levering van het product aan het Gouvernement te hebben aangegaan, en wel op de navolgende bedingen, prijzen en

voorwaarden, goedgekeurd bij Besluit van zijne Excellentie de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie van den zevenden der maand Mei Achttien honderd drie en veertig.

Nummer Een.

Artikel Een

Het Gouvernement, staat aan den Kontraktant ter andere zijde, voor den tijd van twintig achtereenvolgende jaren ingaande met den eersten Januari Een duizend achthonderd en drie en veertig in bruikleen en geheel vrij van belasting, af, een uitgestrektheid gronds van driehonderd bouws, van vijfhonderd vierkant rijnlandsche roeden elk, gelegen te Sinagar, in het district Tjihembang afdeeling Tjiandjoer, residentie Preanger Regentschappen, welke uitgestrektheid door hem uitsluitend zal worden gebezigd voor de beplanting met theeheesters onder dien verstande, dat daar onder wordt begrepen, eene aldaar reeds ontgonnen en met theeheesters beplante uitgestrektheid gronds, van vijf en zeventig bouw.

Boven en behalve de bovengenoemde uitgestrektheid van drie honderd bouws, zal de kontraktant ter andere zijde, kunnen beschikken over vijf bouws grond, tot het aanleggen van theepitten tuinen, en voorts over zoodanige uitgestrektheid gronds, als ter beoordeling van de plaatselijke autoriteit vereischt wordt, ter opbouw van een woonhuis, en zoo ..? theefabrieken, pakhuizen en wooningen voor het werkvolk.

Artikel twee

De kontraktant ter andere zijde verbindt zich, om aan het Gouvernement, bij de Sluiting van dit kontrakt terug te betalen, de reeds gemaakte kosten tot het ontginnen, beplanten, onderhoud, als anderszins, der bij artikel een, bedoelde uitgestrektheid van vijf en zeventig bouws grond, bedragende

gezamenlijk eene som van vijfduizend, een honderd, twee en zeventig gulden, zes en twintig contant.

Artikel drie

De kontraktant ter andere zijde, verbindt zich om de in artikel een genoemde uitgestrektheid gronds binnen den tijd van vier jaren met theeheesters te beplanten en wel vijf en zeventig bouws, voor of met ultimo december des jaars eenduizend, achterhonderd drie en veertig vijf en zeventig bouws, voor, of **jpeg 08** ultimo december des jaars, eenduizend achthonderd vier en veertig vijf en zeventig bouws, voor of met ultimo december des jaars eenduizend, achterhonderd vijf en veertig en vijf en zeventig bouws voor of met ultimo december des jaars een duizend achthonderd zes en veertig. Zoo dat de geheele uitgestrektheid van drie honderd bouws met theeheesters beplant zal zijn, voor of op den eersten januari des jaars een duizend, achter honderd zeven en veertig. Het staat den kontraktant ter andere zijde vrij den aanplant zoo veel vroeger te voltooijen als de ter zijner beschikking zijnde middelen **jpeg 09** zullen toelaten.

Artikel vier

Ten behoeve van de eerste aanplantingen en zoo lang de ondernemer geene zaden van eigen aanplant beschikbaar heeft, zal het Gouvernement de benoodigde theepitten of plantjes zoo veel mogelijk verstrekken, tegen vergoeding van de daarop vallende kosten van inzameling, afpakking en vervoer.

De vijf bouws voor pittentuinen, bedoeld bij artikel een, zullen door de kontraktant ter andere zijde in het eerste jaar met theeheesters beplant, en door hem tot het winnen van zaad, voor eigen behoefte moeten **jpeg10** aangehouden worden.

Artikel vijf

In de wijle van aanplanting der theeheesters, hetzij door middel van

pitten, of met jonge plantjes, alsmede betrekkelijk den afstand der heesters onderling van elkander, de wijze van en de tijdstippen voor het toppen, snoeien en het plukken der heesters, als ook de bereiding der thee, en alle verdere aangelegenheden, die kultuur en fabriekatie betreffende, zal de kontraktant ter andere zijde zoodanig handelen als bij de Gouvernements theeplantages en theefabrieken thans gebruikelijk is of later zal zijn. [jpeg 11](#) Mogt de ondernemer daarin veranderingen willen maken, zal hij zulks kunnen doen, mits de redenen daartoe leidende, en de wijze hoedanig hij zal willen werken, door hem vooraf nauwkeurig voor alle bijzonderheden omschreven, en den Directeur over de kultures, medegedeeld zijn.

Artikel zes

De kontraktant ter andere zijde, verbindt zich om eenige in het planten van de theeheester en in het bereiden, sorteren en afpakken van thee, alsmede in het maken van kisten en verdere benoedigdheden [jpeg 12](#) ervaren werklieden voor zijne rekening uit China te ontbieden, en bij zijne onderneming werkzaam te stellen, zoomede om steeds alle inlichtingen te geven en te doen geven, welke van Gouvernementswege nopens de bij zijne onderneming gevolgd wordende werkwijze verlangd zullen worden.

Artikel zeven

Aan den kontraktant ter andere zijde zal op het daartoe door hem aan de Resident onder overlegging van specifieke lijsten te doen verzoek worden toegestaan, om het voor de daarstelling en het onderhoud van de vereischte gebouwen, benoedigde [jpeg 13](#) hout, vrij van belasting aan het Gouvernement, te doen kappen in zoodanige bosschen als de Resident daartoe het geschiktst acht.

Artikel acht

De ondernemer zal zich geheel uit eigen middelen moeten voorzien van werkvolk, en van alle benodigdheden, zullende de Resident hem evenwel, op zijn verzoek behulpzaam zijn, in het aangaan van vrijwillige overeenkomsten, met de inlandsche bevolking, wanneer daardoor geen nadeel wordt toegebracht aan de bestaande Gouvernements kultures.

jpeg 14 Het werkvolk door hem in dienst te nemen, voor zoo ver het zelve ter verrigting van den arbeid uit dit kontrakt voortvloeiende wordt gebezigd, en op de onderwerpelijke in bruikleen afgestane gronden, woonachtig is, is vrij gesteld van kultuurwerk, ten behoeve van het Gouvernement, en van het doen van Heerendiensten. Hij zal het brandhout, alsmede het hout, tot het branden van houtskolen benodigd, zonder betaling van eenige belasting, kunnen doen kappen, in Gouvernements bosschen, op zijn verzoek **jpeg 15** door de Resident aan te wijzen, zonder echter, buitendien aan kap eenige regten op het gebruik, of de ontginning dier bosschen, te bekomen.

Artikel negen

Aan den ondernemer zullen te beginnen met het eerste oogstjaar van de, het eerst aangeplante theeheesters, en vervolgens jaarlijks wanneer de opvolgend aangeplante heesters tot voldoende wasdom gekomen zijn, om van dezelve te kunnen oogsten, rentelooze voorschotten gegeven worden, op de theepluk van elk jaar. **Jpeg 16** Deze jaarlijks op den oogst te geven voorschotten zullen worden berekend naar de volgenden maatstaf; als veertig gulden koper, per bouw, zoo dan de theestoelen (?), van welke zal worden geoogst, gesnoeid zullen worden.

Veertig gulden koper, per bouw, zoo dan de eerste pluk, geheel zal zijn afgelopen en tachtig gulden koper per bouw wanneer de derde pluk omstreeks tot aan de helft, zal gevorderd wezen. En Voorts vijf en twintig cents koper per pond thee, naar de sortering en afpakking

van het product. Deze voorschotten zullen echter meerder of minder kunnen bedragen, naar gelang van omstandigheden [jpeg 17](#) in betrekking tot den te verkrijgen oogst. Tot het geven van meerder voorschotten, zal niet worden overgegaan zonder autorisatie van het Gouvernement, dan voor zoo veel, in het zelfde jaar kan worden verevend.

Overigens zal de hoegrootheid van de, volgens dit artikel op den oogst te verstrekken jaarlijksche voorschotten staan ter beoordeeling van de plaatselijke autoriteit (of van een ander daartoe door het Gouvernement te kiezen persoon) in overleg met de kontraktant ter andere zijde.

De in dit artikel bedoelde voorschotten zullen niet dan op [jpeg 18](#) speciale autorisatie van het Gouvernement worden uitbetaald, wanneer de ondernemer achterlijk is, in voldoening der bij artikel elk bedoelde verplichtingen.

Artikel tien

Het Gouvernement behoudt zich voor het regt om de voorschotten bij artikel negen bedoeld, en alle betalingen aan de kontraktant ter andere zijde, uit dit kontrakt voortvloeiende, te doen plaats hebben, in koper of zilvergeld, naar de maatstaf van vijf gulden zilver, voor zes gulden koper.

Artikel elf

De terugbetaling van het jaarlijkse voorschot, bedoeld bij artikel negen, [jpeg 19](#) zal geschieden door de levering van thee, volgens de bij dit kontrakt bedongen bereidingen in soorten, tot de hier onder vermelde prijzen, en zal in elk jaar, waarin hetzelfde is verleend, gaaf moeten worden afgerekend, en de afbetaling daarvan geheel moeten afloopen.

Artikel twaalf

Al de thee zonder eenige uitzondering die door de in dit kontrakt bedoelde aanplantingen, zal worden voortgebracht, zal aan het Gouvernement moeten geleverd worden, met uitzondering van uiterlijk tweehonderd en vijftig ponden, in het jaar, over **jpeg 20** welke hoeveelheid door de kontraktant ter andere zijde, voor eigen gebruik, beschikt kan worden.

De kontraktant ter andere zijde, zal telken jare, na afloop van de oogst aan het Gouvernement een schriftelijke verklaring aanbieden, houdende, hoeveel ponden thee werkelijk uit de oogst van dat jaar verkregen zijn, welke verklaring hij des gerequireerd met solemneele eede, zal moeten bevestigen.

Artikel dertien

De thee zal moeten bereid, gesorteerd en afgepakt zijn, zoo als ter rechtstreeksche verzending naar Nederland vereischt wordt. Dezelve zal moeten **jpeg21** bestaan uit de bekende twee hoofdverdeelingen, van groen en zwart, en wel voor een derde gedeelte in groene en tweederde gedeelte in zwarte thee.

Deze twee hoofdverdeelingen moeten elk weder zijn gesplitst in vier hoofdsorten , als:

eerste soort	topbladeren
tweede soort	fijne bladeren
derde soort	middelbladeren
vierde soort	groven bladeren

Onder welke laatste worden verstaan, goed gerolde, gekronkelde en gesloten bladeren. Zoodanig zal dezelve moeten geleverd worden ongeveer, of zoo veel mogelijk, voor *- een - de volgende pagina gaat anders verder ?*

jpeg 28a een twintigste, of meer aan soorten uit de topbladeren vervaardigd.

Elf twintigste aan soorten uit de fijne bladeren vervaardigd.

Zes twintigste aan soorten uit de middelbladeren vervaardigd.

Twee twintigste, of minder aan soorten uit de groven bladeren vervaardigd.

Voor elk Amsterdamsch pond thee hetwelk meerder zal geleverd worden aan soorten uit de topbladeren vervaardigd, dan het bepaalde een twintigste gedeelte, zal behalve de leveringsprijs dier soorten, eene premie van tien cents per pond, aan den ondernemer worden

Vervolg van jpeg 23

den te goed gedaan.

Artikel veertien

De kontraktant ter andere zijde verbindt zich om de door hem aan het Gouvernement te leveren thee, te sorteren en af te pakken, geheel overeenkomstig de wijze waarop de thee aan de groote thee inrigting te Meester Cornelis (Batavia) voor de verzending naar Nederland, wordt gesorteerd en afgepakt, of wel in China gebruikelijk is. De levering der alzo gesorteerde en afgepakte thee, zal moeten geschieden aan 's Lands Pakhuizen te Wijnkoopsbaai, ten einde alhier, of jpeg 24 elders naar verkiezing van het Gouvernement, gekeurd te worden.

Artikel vijftien

De thee zal jaarlijks zo vroeg mogelijk en in voeglijke partijen moeten worden afgeleverd, en zal voor minstens de helft moeten geschieden, voor of op ultimo December van het jaar waarin dezelve is vervaardigd, en geheel afgelopen zijn, voor of op ultimo Mei van het daarop volgende jaar. Mocht de kontraktant ter andere zijde ten deze in gebreke blijven, zal hem voor elke maand dat de thee later wordt afgeleverd, door het Gouvernement een boete jpeg25 kunnen worden opgelegd, van tien cents per Amsterdamsch pond.

Artikel zestien

De keuring der thee zal geschieden op monsters van elk soort, door de kontraktant ter andere zijde te vertoonen.

Hij zal deze monsters van minstens een Amsterdamsch pond voor elke theesoort den Resident aanbieden bij een onder aanbod van eede, af te leggen schriftelijke verklaring, houdende met bekendstelling van het bruto, tarra, en netto gewigt, en van de merken der kisten, dat de afgepakte thee, aan die monsters beantwoord, en daaraan volkomen gelijk is.

jpeg 26 De keuring der thee zal op die monsters en dus vereischt, door de opening van een of meerder kisten van elke partij, aan de thee inrigting te Meester Cornelis (Batavia) of op eene andere, door het Gouvernement te bepalen plaats, geschieden, in het bij wezen van den kontraktant ter andere zijde, of iemand van zijnentwege, door drie deskundigen daartoe, door het Gouvernement te dispecieren (?) ambtenaren.

Mogt de Kontraktant ter andere zijde zich over de personen of over de door hun gedane keuring, bezwaard achten, dan zal hij zich, door tusschenkomst van den Directeur over **jpeg 27** de Kultures, tot het Gouvernement kunnen wenden, en met de door hetzelfde te nemen beslissing, moeten genoegen nemen.

Artikel zeventien

Ingeval ten gevolge der keuring, eenige hoeveelheden der geleverde thee mogten zijn uitgeschoten, als niet vatbaar, om ander eene, der bepaalde vier hoofdsorten gerangschikt, dan wel, zonder nadere verwerking of verpakking naar Nederland verzonden te worden, dan zal die thee, evenwel worden aangenomen tot zoodanige, door de kommissie bij artikel zestien bedoeld, te bepalen verminderde prijzen, waarvoor de levering **jpeg 28** der bepaalde soorten is overeengekomen. Mogt ook hieromtrent verschil ontstaan, dan zal de kontraktant ter andere zijde zich door tusschenkomst van den Directeur over de

Kultures, tot het Gouvernement kunnen wenden, en met de door hetzelfde te nemen beslissing genoeg moeten nemen.

Artikel achttien

Wanneer de Kontraktant ter andere zijde, door wanlevering of afkeuring, minder mogt leveren, dan jaarlijks vereischt wordt, om zijne schulden bij het Gouvernement aan te zuiveren, dan zal de ontbrekende som, door hem in geld, worden voldaan, en hun bovendien —[jpeg 29 hier is jpeg 28a overgeslagen](#)— door het Gouvernement een boete kunnen worden opgelegd tot aan vijftig cents voor elk te min geleverd Amsterdamsch pond thee berekend naar de middenprijs van vijfentachtig cents.

Artikel negentien

Al de thee zal door de Kontraktant ter andere zijde geleverd, en op de termen van dit kontrakt door het Gouvernement kunnen aangenomen worden tegen de volgende prijzen in kopergeld, als voor een Amsterdamsch pond. Voor de soorten vervaardigd uit de topladeren.

een gulden zeventig cents

[jpeg 30](#) Van de soorten vervaardigd uit de fijne bladeren

vijf en tachtig cents

Van de soorten vervaardigd uit de middelbladeren

vijf en tachtig cents

Van de soorten vervaardigd uit de grove bladeren

twee en veertig en een halve cents

en daarenboven vijf en twintig cents kopergeld per Amsterdamsch pond voor het sorteren en afpakken in kisten, bestemd en geschikt voor de regtstreeksche verzending naar Nederland.

En in geval de door hem geleverde thee door elkander genomen, bij de verkoop in Nederland als middenprijs [jpeg 31](#) meer mogt opbrengen,

dan een gulden en zestig cents zilver, voor de groene en een gulden en twintig cents, voor de zwarte thee, per Amsterdamsch pond, dan zal aan de Kontraktant ter andere zijde steeds een derde gedeelte van dat meerdere worden toegekend. De uitkering van dit meerdere zal geschieden in kopergeld zonder bij berekening van agio op hetzelfde, of Nederlandsch Courant, zoodat wanneer bij voorbeeld als middenprijs voor de groene thee in Nederland bij verkoop wordt betaald een gulden en negentig cents, of voor de zwarte thee, een gulden en vijftig cents, alsdan aan de Kontraktant ter andere [jpeg 32](#) zijde zal worden betaald, tien cents kopergeld, per Amsterdamsch pond. Voor deze berekening zal worden gevolgd, de gedrukte gewigt en verkoopboeken van het thee Etablissement in Nederland, welke banken bekend zijn, onder de naam van theestellen. (?)

Zullende het Gouvernement zich daaraan tot vermeld einde doorgaande voorzien.

Het Gouvernement behoudt zich voor om van den eersten augustus van elk jaar aan den Kontraktant ter andere zijde, te doen weten, dat hetzelfde van het aannemen der thee voor het volgende jaar afziet.

Ook [jpeg 33](#) zal hetzelfde in eens, voor eenige jaren of voor alle volgende jaren, van de aanneming der thee kunnen afzien, door een kennisgave aan de Kontraktant ter andere zijde. Wanneer het Gouvernement de thee van den Kontraktant niet neemt, is hetzelfde ook niet gehouden tot het geven der jaarlijksche voorschotten, bedoeld bij artikel negen. Docht mogten die voorschotten reeds gegeven zijn, dan zullen dezelve voor de laatste December van het jaar, maar over dezelve loopende, door de Kontraktant ter andere zijde, in geld, moeten worden terug betaald.

Artikel twintig

[jpeg 34](#) Alle verschillen, welke omtrent de toepassing en uitvoering der tegenwoordige overeenkomst mogten ontstaan met uitzondering

van die punten welke het Gouvernement zich bij deze overeenkomst uitdrukkelijk heeft voorbehouden, of waarin door den duidelijke letter van het kontrakt is voorzien, zullen worden beslist door arbiters, van wederzijden een te benoemen, met bevoegdheid om zich bij stemstaking eene superarbiter toe te voegen.

Deze beslissingen zullen vatbaar zijn voor hooger beroep aan het Hoog Gerichtshof van Nederlandsch Indie.

Artikel een en twintig Bij - [jpeg 35 ontbreekt](#)

[JPEG22: vervolgt:](#)

Bij overgang van het kontrakt, door verkoop of cessie, en dus niet bij overlijden, zullen al de alsdan op de onderneming rustende schulden aan het Gouvernement, aan het zelve moeten worden afbetaald.

Artikel twee en twintig

Na ommekomst van den tijd van duur van dit kontrakt zijn de alsdan op de bij artikel een, in bruikleen afgestane uitgestrektheid gronds aanwezige theeheesters en plantagen, het eigendom van het Gouvernement, zonder dat hetzelfde, daarvoor eenige schadevergoeding aan den ondernemer verschuldigd is, zullen

[Jpeg 36 gaat verder:](#)

..lende de kontraktant ter andere zijde, wanneer hij overtuigd wordt, van de plantagen moedwillig beschadigd of verwaarloosd te hebben, verbeuren eene boete van tienduizend gulden zilvergeld.

Het Gouvernement zal dat verkiezende, de op dien grond door de kontraktant ter andere zijde, aangelegde gebouwen en fabrieken en al derzelve toebehoren zien als een en ander dan bestaan zal, tegen eene geldelijke vergoeding naar billijke taxatie van weerszijde tot stand te brengen kunnen overnemen en welke taxatie alleen zonder materiële waarde der gebouwen en fabrieken zal worden gegrond.

jpeg 37 Artikel drie en twintig

Voor de behoorlijke nakoming van deze overeenkomst en de regten daaruit voor het Gouvernement voortvloeiende, verbindt zich de Contraktant uitdrukkelijk zullende het Gouvernement bij verzuim, aan geen der voor hetzelve, uit dit kontrakt voortspruitende verplichtingen gehouden zijn.

In verband hiermede stelt de kontraktant ter andere zijde, voor de rigtige nakoming dezer verbintenis, aansprakelijk zijn persoon en goederen als naar regten' zullende dit kontrakt ten koste van den Ondernemer, voor eenen notaris worden gesloten en hij verplicht zijn jpeg 38 aan te wijzen, twee, naar genoegen van den plaatselijken autoriteit solide borgen die zich bij dezelfde acte, onder afstand van de regts weldaden, van de uitwinning en schuldsplitsing, zullen stellen als zelfschuldige debiteuren en solidaire borgen' voor de terugbetaling der volgens deze overeenkomst aan den Kontraktant ter andere zijde, te verstrekken voorschotten en der praestatie, der uit dit kontrakt voortvloeiende feiten.

En compareerde wijders voor mij Notaris, de Heer Johannes Elias Teijsman, hortulanus bij 's Lands Plantentuin te Buitenzorg en aldaar woonachtig, mij Notaris de getuigen bekend, dewelke krachtende (?), aan deze minuten gehechte twee jpeg 39 speciale procuraties voor Jonkheer Meester Dirk Carel Auguste van Hogendorp, assistent Resident van de afdeeling Buitenzorg, en waarnemend Notaris aldaar, gepasseerd op den zeventiende juni dezes jaars Een duizend acht honder drie en veertig, onder nummer twee en tachtig, en nummer drie en tachtig uit naam en van wege den Chinees Tan Soeij Tjoe, van beroep handelaar, woonende op de Bazaar te Buitenzorg en den Chinees Tan Kim Yok van beroep handelaar, mede woonende op de Bazaar te Buitenzorg, verklaarden dat beiden genoemde Chinezen zich onder Eenunciatie van het beneficie van uitwinning en schuld

jpeg40 splitsing , stellen tot solidaire borgen en principale schuldenaren. Zoo wel voor de terugbetaling der volgens de voorschreven voorwaarden, door het Gouvernement aan de kontraktant ter andere zijde, uittebetalen voorschotten als voor de nakoming van al hetgeen waartoe de genoemde kontraktant zich verder bij dit kontrakt en de in deze omschreven voorwaarden heeft verbonden, belovende de comparant ter andere zijde deze zijne borgen, voor de bij dezen gestelde borgtogt, steeds te zullen indemneren, kost en schadeloos houden.

Waarvan acte op uitdrukkelijk verlangen der comparant, zonder eenige de minste afwijking, opgemaakt ...

jpeg41 deerlijk beschadigd

een mij door hen aangeboden en g...? en na gemaakt gebruik terug gegeven.. En zullen hiervan vijf grossen contrakterende partijen worden ver.. terwijl de minute dezer in mijne .. is blijven ../?

Wordende voor de uitvoering dez...domicilie gekozen, ten Residentie?kantore alhier.

Gepasseerd te Tjiandjoer, op datum alsvoren, ten kantore ...mij Notaris, zonder eenige doorhaling of apostil, in ...tegenwoordigheid van de bovengenoemde getuigen, die minute benevens de comparanten na jpeg 42 lezing ..

Ondertee..

De Mi..

een Zegel

Goedgek (eurd ?)

Gouverneur G(eneraal)

? d.d.